

مشروعیت و اختیارات امیر در اشعار رودکی

مسعود مقیمی^۱

چکیده

نقش رودکی به عنوان پدر شعر فارسی افزون بر ادبیات، در فرهنگ ایرانی نیز بسیار قابل توجه است. در آثار و اشعار رودکی، جنبه‌های مهمی از مظاهر فرهنگی ایرانی وجود دارد که بررسی آن‌ها نشان می‌دهد که توصیفات و تاکیدات رودکی بعدها در فرهنگ ایرانی جای خود را باز کرده و به خوبی جریان پیدا کرده است. یکی از این موارد، تعیین حدود اختیارات امیران و فرمانروایان - و البته در سده‌های بعدی، شاهان و سلاطین و خلفا - برای مشروعیت یافتن آن‌هاست و در قرن‌های بعدی ما شاهد این شدیم که چه خواسته و چه ناخواسته، حد و حدود فرمانروایان و امرا به آن شکلی که رودکی تعیین کرده بود، محدود گردید و این اختیارات و چهارچوب‌ها به نوعی به عرف جامعه ایرانی و اسلامی، بدل گشت. در این مقاله با بررسی اشعار رودکی، به این موضوع مهم خواهیم پرداخت.

کلمات کلیدی: رودکی، امیران و فرمانروایان، ادبیات فارسی، فرهنگ ایرانی.

۱. دانش‌آموخته کارشناس‌ارشد، تاریخ ایران اسلامی.

Legitimacy and Authority of the Amir in Rudaki's Poems

Masood Moghimi¹

Rudaki's role as the father of Persian poetry is significant; not only in literature but also in Iranian culture. In Rudaki's works and poems, we encounter important aspects of Iranian cultural manifestations which their studies show that Rudaki's emphases found their place in Iranian culture and have been well-established later. One of these cases is the determination of the limits of the rulers' powers to gain their legitimacy. Rudaki's descriptions and emphases in determining these constraints of authority gradually found their place in Iranian culture, and in the following centuries, it has been observed that the boundaries of rulers have been unintentionally limited in the way that Rudaki has determined. In this article, this important issue will be discussed by examining Rudaki's poems.

Keywords: Rudaki, Princes and Rulers, Persian literature, Iranian culture.

¹.MA in History of Islamic Iran